

10. FOORID

Foor on teedel kasutatav elektriline seade, mis reguleerib valgussignaali abil liiklust.

Foorid aitavad tiheda liiklusega ristmikel reguleerida liikumise järjekorda, et liiklus oleks sujuvam. Kui ristmikul on nii eesõigusmärgid kui ka foorid, siis tuleb järgida fooritulesid.

PUNANE tuli ei luba sõita. Oota rohelist tuld!

KOLLANE tuli näitab, et foorituled vahetuvad ja sõita ei tohi. Oota rohelist tuld!

ROHELINE tuli lubab sõita. Roheline vilkuv tuli lubab liikuda, kuid annab teada kollase tule süttimisest. Ka rohelise tulega liikudes peab jälgima teisi liiklejaid.

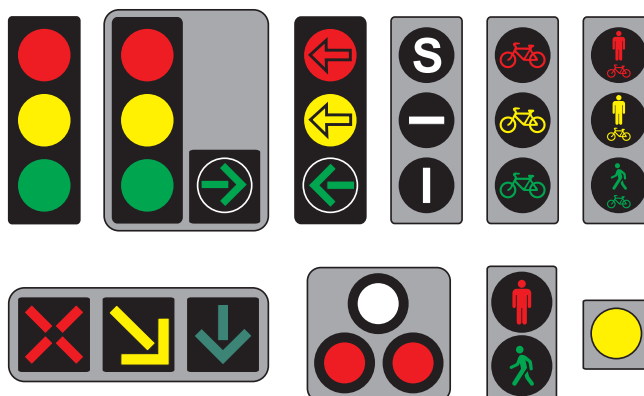
Kui ristmikul vilgub kõikides foorides kollane tuli, siis see ei reguleeri liikumise järjekorda ning juhid ja jalakäijad peavad järgima liiklusmärke.

Foor ei reguleeri liikumise järjekorda (vilguvad kollased tuled). Liiklema peab liiklusmärkide järgi.

Eestis kasutatakse mitmesuguseid foore:

- 1) ümartuledega foorid;
- 2) nooltuledega foorid;
- 3) lisasektsiooniga foorid;
- 4) kollase vilkuva tulega foorid;
- 5) ühissõidukifoorid;
- 6) suunamuutefoorid;
- 7) ülesõidufoorid;
- 8) jalgrattafoorid;
- 9) jalakäijafoorid.

FOORIDE TÄHENDUSED

	<p>Ümartuledega foor reguleerib liiklust ristmikul.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Punane keelab liikumise. ● Kollane annab teada, et foorituled vahetuvad. ● Roheline lubab liikuda.
	<p>Nooltuledega foor reguleerib sõidukite liiklust ristmikul. Foorituledes on noolekujutis. Rohelise nooltule põledes tohib sõita ainult noole suunas.</p>
	<p>Lisasektsioonidega foor. Põhilise ümartuledega foori rohelise tule kõrval on lisasektsioon sõidusuunda näitava nooltulega. Kui see nooltuli põleb roheliselt, siis tohib sõita noole suunas ja põhi-fooris võib põleda nii punane kui ka roheline tuli.</p>
	<p>Ühissõidukifooride järgi liiklevad ainult ühissõidukid. Foorituled on valged ja eriliste kujutistega.</p> <p>S liikuda ei tohi. — liikuda ei tohi, sest tuled vahetuvad. I või pööret tähistav suund lubab liikuda.</p>
 	<p>Raudteefoorid on paigaldatud sõidutee ja raudtee lõikumise kohtadesse ehk raudteeüle-sõituledele. Foore on erinevaid.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kolme tulega ülesõidufooridel vilguvad punased tuled vaheldumisi (valge tuli on kustunud) või vilgub ainult valge tuli (punased tuled on kustunud). Raudtee võib ületada ainult siis, kui punased tuled on kustunud (isegi siis, kui rong juba möödunud). Raudteefooris vilkuv valge tuli näitab, et foor töötab. See aga ei tähenda, et raudteed võib ilma ohutuses veendumata ületada. Raudteed ületades peab olema väga tähelepanelik, sest rongile peavad kõik liiklejad alati teed andma. <p>Raudteeülesõidufoore kasutakse ka jalakäijate ülekäigukohal, et hoiatada jalakäijat lähenevast rongist. Sel juhul põlevad punased tuled korraga (ega vilgu) ning keelavad raudteed ületada.</p>

Jalgrattafoor ning **jalgratta- ja jalakäijafoor** reguleerib jalgratturi ja jalakäija (ka kergliikurijuhi) liikumise järjekorda ristmikul. Põleva punase tulega liikuda ei tohi. Roheline tuli lubab liikuda. Jalgrattur ja kergliikurijuht peavad tee ületama jalakäija tavakiirusel jalakäijat ohustamata.

Jalakäijafoorid lisatakse tihedama liiklusega ristmikele tavafooridele juurde.

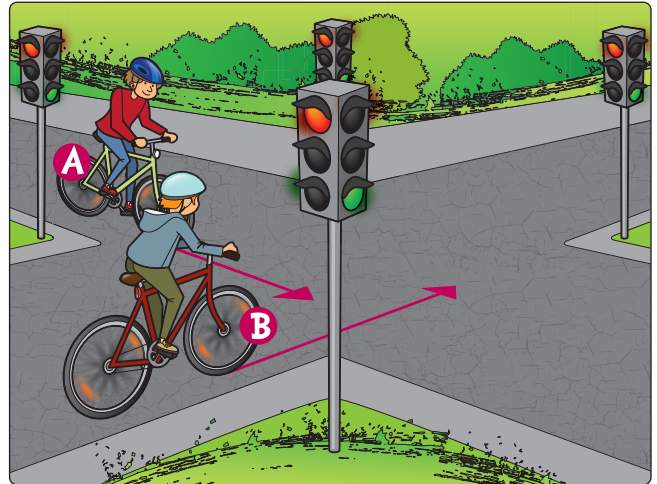
Punane tuli näitab, et liikuda ei tohi, roheline lubab liikuda. Ka rohelise tule süttides peab enne teele astumist veenduma, et teeületus on ohutu. Foori rohelise tule vilkumine annab märku, et peagi süttib keelav punane tuli.

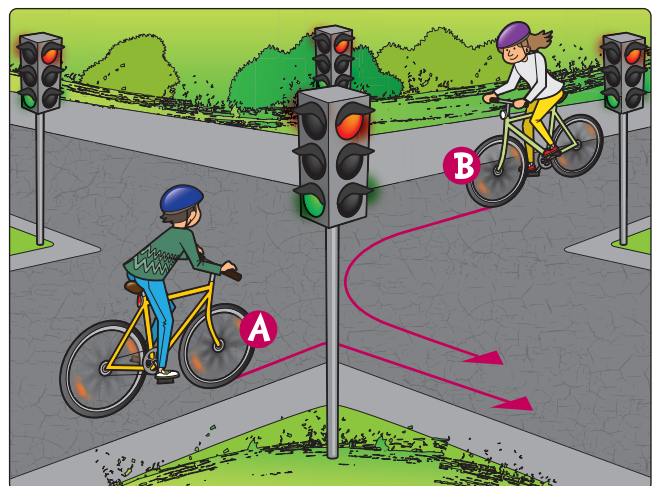
Millised valgusfoore oled näinud, milline on sinu koolile lähim foor? Milliseid või kellele loodud foore võiks liikluses veel olla?

ERINEVAD OLUKORRAD FOORIGA RISTMIKEL

Jalgratturile A põleb fooris roheline tuli. Jalgratturil A on õigus ületada ristmik esimesena. Jalgrattur B peab ootama rohelise fooritule süttimist.

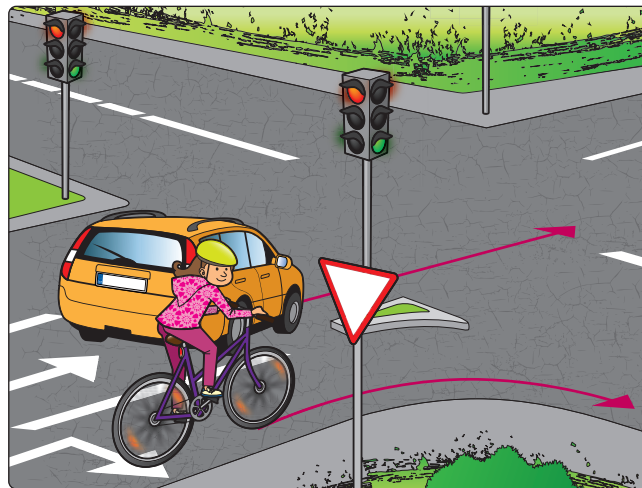

Mõlemale jalgratturile põleb fooris roheline tuli. Jalgratturil A on õigus sooritada pööre esimesena. Jalgrattur B, kes lõpetab vasakpöoret, ületab ristmiku viimasena.

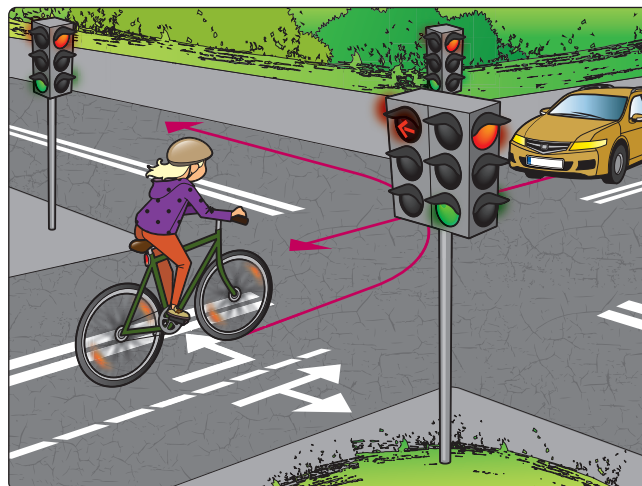

Juhile kehtivad foorid ja eesõigusmärgid on alati paigaldatud sõidurajast paremale.

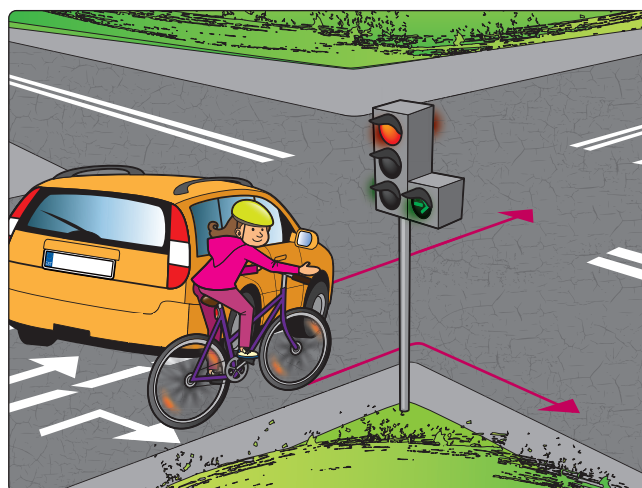
Pildil kujutatud olukorras jääb otsesõitvast autojuhist paremale foor. **Seega ei kehti foor parempöördeks ettenähtud sõidurajale.** Jalgrattur ei pea jääma ootama foori lubavat märguannet, sest foor kehtib vaid otse ja vasakule sõitjatele.

Joonisel kujutatud olukorras põleb fooris roheline tuli otsesõiduks ja parempöördeks. Jalgrattur soovib pöörata vasakule. Järelikult peab jalgrattur jääma seisma oma sõiduraja vasakus ääres ja ootama nooltuledega foori rohelise nooltule süttimist.

Pildil kujutatud olukorras põleb fooris punane põhituli ja lisasektsioonis roheline nool. Punane põhituli keelab sõita, kuid lisasektsioonis põlev roheline nool lubab erandina pöörata paremale. Jalgrattur võib sõitu jätkata paremale, kuid autojuht peab ootama. **Tähelepanu!** Juhul kui põhifoor on punane ja lisasektsioonis põleb roheline nool, peab andma teed kõigile, kes soovivad sõita samas suunas. Kui lisasektsioonis on nooltuli kustunud, siis peab ootama selle süttimist, isegi kui põhifooris põleb roheline tuli.

10. PEATÜKI „FOORID“ HARJUTUSED

1. Kirjuta, kuidas käitud, kui sinule põlevad foorides need tuled!

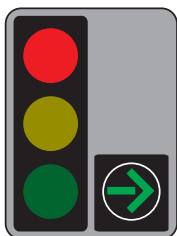

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

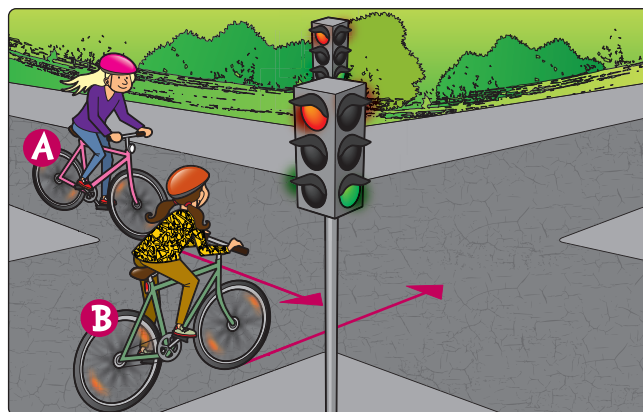
2. Kes ületab ristmiku esimesena?

.....

.....

.....

.....

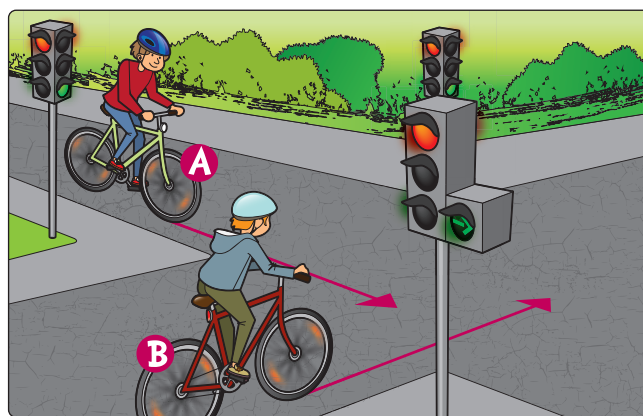
3. Kes ületab ristmiku esimesena?

.....

.....

.....

.....

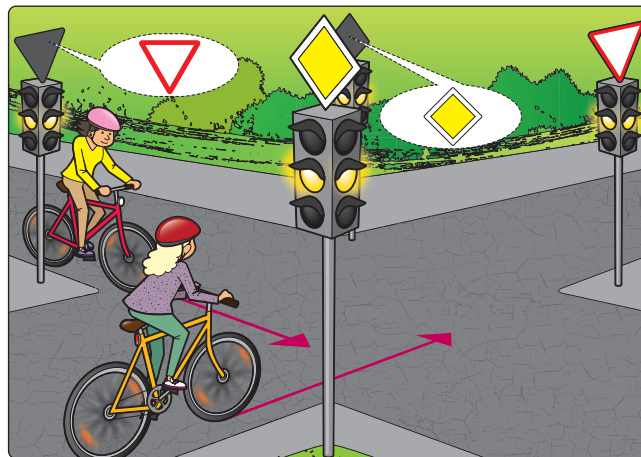
4. Kõikides foorides vilgub kollane tuli.
Kirjuta ristmiku ületamise järjekord!

.....

.....

.....

.....

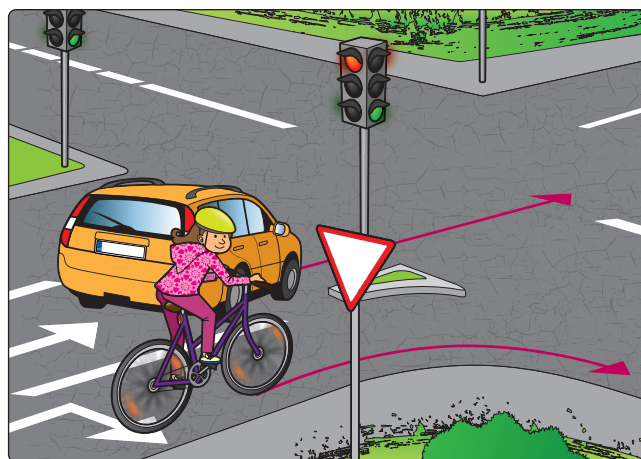
5. Jalgrattur teeb parempöoret. Kas ta peab järgima foori või märki „Anna teed“? Põhjenda oma vastust.

.....

.....

.....

.....

6. Kirjelda, kuidas ületad sellises olukorras raudtee?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

